T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 265
KARAR NO : 2014 / 300
KARAR TR : 3.3.2014

ÖZET : Sigortalı aracın uğradığı hasar bedelini ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtığı rücuen tazminat davasının ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E. Sigorta A.Ş.
Vekili : Av. H.C.A.
Davalılar : 1-Kazan Belediye Başkanlığı
Vekili : Av.B.T.
2-Karayolları Genel Müdürlüğü(Yalnızca Adli Yargıda)
Vekili : Av D.K.

O L A Y : Davacı şirket vekili, dava dilekçesinde, müvekkili şirkete Kasko Sigorta Poliçesi ile sigortalı 34……. plakalı çekicinin, refakatindeki 34…… plakalı römork ile 13.05.2011 tarihinde Ankara-İstanbul karayolundan Fevzi Çakmak Caddesine girerek aracının üst kısmını köprü girişine çarpmak suretiyle zarar görmüş olduğunu; kaza sonrası düzenlenen Trafik Kazası Tespit Tutanağında, araç sürücüsünün kusursuz, aracın bakım ve onarımından sorumlu kuruluşun KTK 13. maddesi uyarınca kusurlu olduğunun belirtildiğini; KTK 13.maddesine göre, Karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kuruluşların, karayolu yapısını, trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmakla yükümlü bulunduğunu; sorumlu ve yetkili kurumun, köprü girişinde gerekli işaretlemeleri yapmamak nedeniyle kazanın meydana gelmesinde kusurlu olduğunu; riziko sonrası düzenlenen ekspertiz raporunda gerek olayın nasıl gerçekleştiği, gerekse masraf kalemlerinin ayrıntılı olarak tespit edildiğini; buna göre araçta 9.405,19 TL zarar meydana geldiğini ve sigortalıya 20.07.2011 tarihinde ödendiğini; buna göre olay Kazan Belediyesi Mücavir alanı içerisinde gerçekleştiğinden, bu kuruma zararın tazmini için yazı yazıldığını, yazılarına verilen 11.10.2011 tarihli cevapta; olayın D 750 karayolunda meydana gelmesi sebebiyle sorumlu kurumun yetki ve sorumluluk açısından Karayolları Genel Müdürlüğü olduğu yönünde olumsuz yanıt verildiğini; buna karşılık, aracın D 750 karayolu üst geçidinden dönerek aşağı yola inmiş bulunduğunu, bu anlamda D 750 karayolundan ayrıldığını ve davalı kurumun sorumluluğunda bulunan yola girmiş olduğunu; müvekkilinin hasar bedelini ödemek suretiyle TTK 1301.maddeye göre sigortalısının halefi olduğunu, buna göre ödenen zararın bedelinin davalıdan tahsilinin istenildiğini ifade ederek; 9.405,19 TL tazminatın 20.07.2011 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle, Kazan Belediye Başkanlığına karşı, 16.11.2011 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 5.İDARE MAHKEMESİ:24.11.2011 gün ve E:2011/2352, K:2011/1601 sayı ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Belediye Trafik Birimleri, Görev ve Yetkileri" başlıklı 10. maddesinde "1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak, 2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak, 3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek, 4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak, 5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,..." belediyelerin görevleri arasında sayılmış, 11/01/2011 gün ve 6099 sayılı Kanunla değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir." hükmüne, 11/01/2011 gün ve 6099 sayılı Kanunla eklenen Geçici 21.maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz." hükmüne yer verilmiş olduğu; dosyanın incelenmesinden, davacı şirketin sigortalamış olduğu 34 YFY 61 plakalı çekici refakatindeki 34 US 9310 plakalı römorkun 13.05.2011 tarihinde Ankara - İstanbul karayolundan Fevzi Çakmak Caddesine girerken üst kısmının köprüye çarpması sonucunda araçta oluşan ve sigortalısına ödediği 9.405,19 TL hasar bedelinin, yolun bakım ve onaranında kusurlu olduğu gerekçesiyle davalı idareden tazmini istemiyle 16.11.2011 tarihinde bakılan davayı açtığının anlaşıldığı; 19/01/2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun ile 2918 sayılı Yasa'nın 110. maddesinde yapılan değişiklik sonrasında, idarelerin 2918 sayılı Kanunda kendilerine verilen görevleri yerine getirmeyerek zarara sebebiyet verdikleri iddiasıyla açılan tazminat davalarının adli yargının görevine

verilmiş olduğu, söz konusu değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra açıldığı anlaşılan görülmekte olan davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğu gerekçesiyle; davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı şirket vekili bu kez, Kazan Belediye Başkanlığı ile Karayolları Genel Müdürlüğüne karşı, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 17.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:20.9.2012 gün ve E:2012/93, K:2012/493 sayı ile, davacı tarafın dava dilekçesinde, müvekkili şirkete 1807-15154005/3 numaralı Kasko Poliçesi ile sigortalı olan 34 YFY 61 plakalı çekici refakatindeki 34 US 9310 plakalı römorkun üst kısmını köprü girişine çarpmak suretiyle oluşan zarar nedeniyle sigortalısına ödeme yaptığını, tutulan kaza tespit tutanağında şoförün kusursuz olduğunu, davalı idarenin sorumlu olduğu yollarda trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak yükümlülüğünde olduğunu, sorumlu kurumların köprü girişinde gerekli işaretlemeleri yapmamaları, nedeniyle kazanın meydana gelmesinde kusurlu olduklarını ileri sürerek davalı idarelerin hizmet kusuru niteliğindeki eylemine dayanarak dava açmış olduğu; bir olayda hizmet kusuru bulunup bulunmadığının saptanması idari yargının görev alanında olduğundan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/1-b maddesi gereğince, idarenin hizmet kusuruna dayanan tazminat isteklerinin tam yargı davası olarak idari yargı yerinde ileri sürülmesinin gerektiği; mevcut halin, 2918 sayılı Kanunun değişik 110. Maddesi kapsamında bulunmadığı; bu nedenle, davaya İdari Yargı'da bakılacağı gerekçesiyle; davanın, yargı yolu yanlışlığı nedeniyle görev yönünden reddine karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine bu karar Yargıtay 17.Hukuk Dairesinin 28.3.2013 tarih, E:2012/15661, K:2013/4395 sayılı kararıyla onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

Davacı şirket vekili adli ve idari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE:Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Bahri AYDOĞAN, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 3.3.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde, davalılardan Kazan Belediye Başkanlığı yönünden olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, sigortalı aracın uğradığı hasar bedelini ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi isteminden ibaret bulunan bir rücuen tazminat davasıdır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirkete Kasko Sigorta Poliçesi ile sigortalı 34 YFY 61 plakalı çekicinin, refakatindeki 34 US 9310 plakalı römork ile 13.05.2011 tarihinde Ankara-İstanbul karayolundan Fevzi Çakmak Caddesine girerek aracının üst kısmını köprü girişine çarpmak suretiyle zarar görmüş olduğu; bahis konusu olay neticesinde araçta tespit edilen hasar bedelinin sigortalı araç sahibine ödendiği, olayın meydana gelişinde davalı idarenin kusurlu olduğundan bahisle, hasar bedelinin, ödeme tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle davanın açılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Belediye aleyhine idare mahkemesinde açılan başka bir tazminat talepli tam yargı davasında, İdare Mahkemesi 2918 sayılı Yasanın 110.maddesinin 1.fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasaya aykırı olduğu kanısına varmış, İdare Mahkemesinin bu iki cümlenin iptali istemiyle yaptığı başvuruyu

inceleyen Anayasa Mahkemesi 8.12.2011 gün ve E:2011/124, K:2011/160 sayı; 8.11.2012 gün ve E:2012/118, K:2012/170 sayılı ve 28.5.2013 gün ve E:2013/59, K:2013/68 sayılı aynı içerikli kararları ile; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir. İtiraz başvurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme değildir.

Başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir." kararına varmıştır.

Nihayet, aynı konuda Asliye Hukuk Mahkemesi'nce yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararıyla; yasakoyucunun "haklı neden" ve "kamu yararı" gerekçesiyle idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargı organına bırakabileceği, davanın somutunda da 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile bu görevin adli yargıya bırakılmasında Anayasa'ya aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle, maddenin iptal isteminin oy birliğiyle reddine karar vermiştir. Anayasa'nın 158. inci maddesinin son fıkrasında "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin 26.12.2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararı, yasakoyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, 2918 Sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin bu nedenle Anayasa'ya aykırı olmadığına dair olup, esası itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasanın 158 inci maddesi uyarınca başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; karayolundaki kusur sonucu meydana geldiği ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan, Ankara 17.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının, davalılardan Kazan Belediye Başkanlığı yönünden verilen kısmının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 17.Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 20.9.2012 gün ve E:2012/93, K:2012/493 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ, DAVALILARDAN KAZAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI YÖNÜNDEN VERİLEN KISMININ KALDIRILMASINA, 3.3.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Bahri	Sıddık
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	AYDOĞAN	YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ayhan	Mehmet
TOPUZ	AKARSU	AKBULUT